

м. Сінгапур, 28 червня 2024 року - Сьогодні завершилося шосте Пленарне засідання FATF під головуванням Т. Раджи Кумара з Сінгапуру.

Делегати з Глобальної мережі FATF (понад 200 юрисдикцій) та спостерігачі від міжнародних організацій взяли участь у триденних дискусіях щодо ключових питань протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у м. Сінгапур.

FATF виключила дві країни зі свого списку юрисдикцій під посиленням моніторингом після успішних виїзних перевірок та оновила свої заяви щодо юрисдикцій з високим рівнем ризику та інших юрисдикцій, які перебувають під моніторингом. Спираючись на заяви FATF за останні десять років, FATF вкотре висловила своє занепокоєння щодо подальшої неспроможності Корейської Народно-Демократичної Республіки (КНДР) усунути суттєві недоліки у своєму режимі протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ), а також щодо серйозних загроз, пов'язаних з незаконною діяльністю КНДР, що стосується розповсюдження зброї масового знищення та її фінансування.

Відповідно до свого фокусу на оцінці ризиків та контексту, FATF досягла ключової стратегічної мети, переглянувши критерії визначення пріоритетності країн у рамках процесу Контрольної групи з міжнародного співробітництва (ICRG) (так званий процес внесення до «сірого» або «чорного» списків). Ці зміни будуть застосовані під час наступного раунду оцінок і зроблять процес ще більш ризик-орієнтованим і таким, що враховує проблеми спроможності, з якими стикаються найменш розвинені країни.

У рамках підготовки до наступного раунду взаємних оцінок учасники Пленарного засідання домовились про те, яким чином країни будуть оцінюватися на відповідність нещодавно переглянутим Стандартам FATF, які в подальшому сприятимуть вдосконаленню механізмів повернення активів та міжнародного співробітництва, а також більш дієвому позбавленню доходів, отриманих злочинним шляхом. FATF також провела другий Форум з навчання та розвитку, цього разу він був зосереджений на питаннях підтримки імплементації переглянутих Стандартів FATF щодо бенефіціарної власності на національному рівні.

Учасники обговорили та ухвалили спільну оцінку FAT/APG/EAG для Індії та спільну оцінку FATF-MENAFATF для Кувейту.

Члени затвердили Пріоритети FATF під час майбутнього головування Мексики. Вони включають фокус на фінансовій інклюзії; забезпечення успішного початку нового раунду оцінок; посилення згуртованості Глобальної мережі; підтримку ефективного впровадження переглянутих Стандартів FATF з акцентом на поверненні активів, бенефіціарній власності та віртуальних активах; продовження зусиль з боротьби з фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Президент FATF зустрівся з головами дев'яти регіональних органів за типом FATF (FSRB), щоб обговорити прогрес, досягнутий у зміцненні партнерства між FATF і FSRB, і узгодив ряд пріоритетів Глобальної мережі на наступний рік.

Члени Групи подякували головуючому від Сінгапуру за започаткування ініціативи «Жінки у FATF та Глобальній мережі» (WFGN). Серед ключових моментів цієї ініціативи – мультикультурна пілотна програма менторства, в якій беруть участь 15 пар менторів та учнів, що є представниками різних культур та мають різний життєвий досвід, а також запуск електронної книги «Долаючи бар'єри: Надихаючи наступне покоління жінок-лідерів», що містить історії видатних лідерів FATF та Глобальної мережі.

Призупинення членства Російської Федерації залишається в силі (див. заяву від лютого 2024 р.)

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТАМ FATF

ПЕРЕГЛЯД КРИТЕРІЇВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНОСТІ КРАЇН ДЛЯ ПРОЦЕСУ РОЗГЛЯДУ ICRG

Члени FATF досягли ключового стратегічного етапу, затвердивши переглянуті критерії визначення пріоритетності країн для розгляду Контрольною групою з міжнародного співробітництва (ICRG) країн зі стратегічними недоліками у сфері ПВК/ФТ, які становлять ризик для міжнародної фінансової системи (тобто, для внесення до «сірого» або «чорного» списку FATF), які будуть застосовані під час наступного раунду оцінки. Оновлені критерії пріоритетності є одним з декількох нових заходів, спрямованих на забезпечення того, щоб процес включення до списку FATF залишався ризик-орієнтованим, справедливим, прозорим та враховував виклики, з якими стикаються найменш розвинені країни.

ПЕРЕГЛЯД МЕТОДОЛОГІЇ

Члени FATF узгодили, яким чином країни будуть оцінюватися на предмет дотримання нещодавно переглянутих Стандартів FATF щодо повернення активів і пов'язаного з цим міжнародного співробітництва, які були прийняті в жовтні 2023 року. У майбутньому кожна країна повинна буде продемонструвати, що, крім інших заходів, вони надають пріоритет поверненню активів; компетентні органи виявляють і відстежують майно, отримане злочинним шляхом; отримують і виконують рішення про конфіскацію, щоб позбавити злочинців доходів, отриманих злочинним шляхом; а також забезпечують конструктивне і своєчасне міжнародне співробітництво.

ЮРИСДИКЦІЇ З ВИСОКИМ РІВНЕМ РИЗИКУ ТА ІНШІ ЮРИСДИКЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ МОНІТОРИНГУ

ЮРИСДИКЦІЇ ПІД ПОСИЛЕНИМ МОНІТОРИНГОМ

Юрисдикції під посиленим моніторингом активно співпрацюють з FATF для усунення стратегічних недоліків у своїх режимах протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Коли FATF запроваджує посилений моніторинг щодо юрисдикції, це означає, що країна зобов'язалася виконати План дій для швидкого усунення виявлених стратегічних недоліків у погоджені

терміни. На цьому Пленарному засіданні, FATF включила Монако та Венесуелу до списку юрисдикцій, які підлягають посиленому моніторингу.

ЮРИСДИКЦІЇ, ЯКІ БІЛЬШЕ НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ ПОСИЛЕНОМУ МОНІТОРИНГУ

FATF на Пленарному засіданні привітала Ямайку та Туреччину зі значним прогресом у вирішенні стратегічних недоліків ПВК/ФТ, які раніше були виявлені під час їхніх взаємних оцінок. Вони виконали свої Плани дій для усунення виявлених стратегічних недоліків у погоджені терміни і більше не підлягатимуть посиленому моніторингу з боку FATF.

Ямайка та Туреччина продовжуватимуть співпрацювати з FATF та відповідним регіональним органом за типом FATF, членом якого вони є, з метою подальшого зміцнення свого режиму ПВК/ФТ/ФРЗМЗ.

ЮРИСДИКЦІЇ, ЩОДО ЯКИХ ДІЄ ЗАКЛИК ДО ДІЇ

FATF визначає країни або юрисдикції з серйозними стратегічними недоліками щодо протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. На ці юрисдикції поширюється заклик до дій щодо захисту міжнародної фінансової системи.

FATF підтвердила своє занепокоєння щодо триваючої неспроможності Корейської Народно-Демократичної Республіки (КНДР) усунути значні недоліки у своєму режимі протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ), а також щодо серйозних загроз, пов'язаних з незаконною діяльністю КНДР, що стосується розповсюдження зброї масового знищення та її фінансування. Зокрема, FATF зазначає, що КНДР посилила зв'язок з міжнародною фінансовою системою, що підвищує ризики фінансування розповсюдження зброї масового знищення. У зв'язку з цим FATF закликає до більшої пильності та відновлення впровадження та дотримання контрзаходів проти КНДР.

ЗВІТИ ПРО ВЗАЄМНЕ ОЦІНЮВАННЯ ІНДІЇ ТА КУВЕЙТУ

FATF обговорила та ухвалила спільний звіт FATF/APG/EAG про взаємну оцінку Індії, в якому оцінюється ефективність заходів Індії з протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також їх відповідність Рекомендаціям FATF.

Учасники Пленарного засідання дійшли висновку, що Індія досягла високого рівня технічної відповідності вимогам FATF, а її режим ПВК/ФТ/ФРЗМЗ демонструє хороші результати, в тому числі в розумінні ризиків ВК та ФТ, міжнародному співробітництві, доступі до базової інформації та інформації про бенефіціарних власників, використанні фінансової розвідки, позбавленні злочинців їхніх активів та заходах з протидії фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Однак, необхідне посилення нагляду та впровадження превентивних заходів у деяких нефінансових секторах. Індії

також необхідно вирішити проблему затримок із завершенням кримінальних проваджень у справах з ВК та ФТ, а також забезпечити, щоб заходи ПВК, спрямовані на запобігання зловживанням у неприбутковому секторі з метою ФТ, впроваджувалися відповідно до ризик-орієнтованого підходу, в тому числі шляхом проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед НПО щодо їхніх ризиків ФТ.

FATF опублікує звіт після того, як буде завершено перевірку якості та відповідності.

Пленарне засідання також обговорило та затвердило спільну оцінку FATF-MENAFATF щодо Кувейту та дійшло висновку, що країна має належну правову та наглядову базу для боротьби з ВК/ФТ/ФРЗМЗ, але залишаються серйозні недоліки з точки зору досягнення ефективних результатів. Кувейту необхідно вдосконалити своє розуміння ризиків ВК/ФТ, підвищити ефективність розслідувань та судових переслідувань у сфері ФТ, а також забезпечити, щоб активи, пов'язані з тероризмом або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, могли бути заморожені на законних підставах без затримок. Кувейт також має зосередитися на запобіганні зловживанню юридичними особами та застосуванні цільових ризик-орієнтованих заходів для захисту неприбуткового сектору від зловживань у сфері ФТ.

FATF опублікує звіт після того, як буде завершено перевірку якості та відповідності.

ПИТАННЯ ЧЛЕНСТВА В ОРГАНІЗАЦІЇ

Рішення щодо призупинення членства [Російської Федерації](#) залишається в силі. Після [заяв](#), зроблених з березня 2022 року, FATF ще раз наголошує, що всі юрисдикції повинні бути пильними щодо поточних та нових ризиків обходу санкцій, запроваджених проти Російської Федерації з метою захисту міжнародної фінансової системи.

СТРАТЕГІЧНІ ІНІЦІАТИВИ

ГОРИЗОНТАЛЬНИЙ ОГЛЯД ТЕХНІЧНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ ВНУП ПИТАННЯМ, ПОВ'ЯЗаниМ З КОРУПЦІЄЮ

FATF завершила огляд заходів, які вживають її члени для запобігання використанню гейткіперів (бухгалтерів, юристів, агентів з нерухомості, постачальників трастових і корпоративних послуг) для сприяння відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Якщо діяльність цих посередників не регулюється відповідно до стандартів FATF, вони залишаються вразливими до суттєвих кримінальних ризиків і не мають заходів, які б дозволили їм бачити «червоні прапорці», що позначають відмивання коштів. FATF опублікує результати цього огляду в липні 2024 року.

ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ: ЦІЛЬОВИЙ ОГЛЯД ЩОДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СТАНДАРТІВ FATF

FATF вирішила опублікувати п'ятий щорічний звіт про прогрес, досягнутий юрисдикціями у впровадженні стандартів FATF щодо віртуальних активів та постачальників послуг з віртуальних активів (VA/VASP).

Юрисдикції, в тому числі ті, в яких діяльність VASP є значущою, досягли певного прогресу з моменту останнього огляду в червні 2023 року. У кількісному вираженні число юрисдикцій, які відповідають або значною мірою відповідають Стандартам FATF у цій сфері, збільшилося (33 у 2024 році; 25 у 2023 році). Однак три чверті юрисдикцій (75%; або 97 з 130) лише частково відповідають або не відповідають стандартам FATF у цій сфері. Це означає, що імплементація стандартів FATF постачальниками послуг з VA відстає від імплементації стандартів FATF в інших фінансових секторах, що робить VA та VASP вразливими до зловживань.

FATF закликає всі юрисдикції діяти швидко і повністю впровадити вимоги FATF щодо VA та VASP. FATF продовжує стежити за ситуацією і докладе зусиль, щоб забезпечити країнам підтримку у виконанні вимог. П'ятий щорічний огляд буде опубліковано в липні 2024 року.

ПРОЗОРИСТЬ ПЛАТЕЖІВ

FATF перебуває в процесі перегляду Стандартів FATF, щоб врахувати еволюцію транскордонних платіжних систем, а також зміни в галузевих стандартах (зокрема, ISO20022). Пленарне засідання обговорило результати широких консультацій з громадськістю щодо проєкту змін до стандартів, які завершилися 3 травня 2024 року. Ці зміни покликані допомогти зробити транскордонні платежі швидшими, дешевшими, прозорішими та інклюзивнішими, забезпечуючи при цьому дотримання вимог у сфері ПБК/ФТ, а також гарантувати, що Стандарти FATF залишатимуться технологічно-нейтральними. Пленарне засідання погодилося, що, враховуючи складність вимог і потенційний вплив на платіжні системи, перед остаточним затвердженням змін необхідно провести подальший діалог з компетентними органами та експертами як у державному, так і в приватному секторах.

СПІВРОБІТНИЦТВО В ГЛОБАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ

Президент FATF зустрівся з головами регіональних організацій за типом FATF (FSRB) на щорічній зустрічі високого рівня FATF-FSRB, щоб обговорити прогрес у реалізації Стратегічного бачення Глобальної мережі 2022 року, а також висвітлити основні досягнення у зміцненні партнерства між FATF та FSRB. Президент FATF та Голови FSRB узгодили три пріоритети Глобальної мережі на наступний рік – посилення ролі та розширення участі FSRB у роботі FATF; підготовка до нового раунду взаємних оцінок; та посилення експертизи у сфері ПБК/ФТ на регіональному рівні. Учасники подякували Президенту FATF за його активну взаємодію з FSRB та потужну підтримку, яку він надавав їм під час свого головування, а також привітали запропоновані пріоритети Головування Мексики у FATF, включаючи посилення згуртованості в Глобальній мережі.

ІНІЦІАТИВА «ЖІНКИ У FATF ТА ГЛОБАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ» (WFGN)

Президент FATF представив результати ініціативи «Жінки у FATF та Глобальній мережі» (WFGN), започаткованої на Пленарному засіданні у лютому 2023 року. Пані Індрані Раджа, міністр в офісі прем'єр-міністра та другий міністр фінансів та національного розвитку, представила електронну книгу *«Долаючи бар'єри: Надихаючи наступне покоління жінок-лідерів»* в кулуарах Пленарного засідання, останній продукт ініціативи «Жінки у FATF та Глобальній мережі» (WFGN) під час головування Сінгапуру в FATF. Ця електронна книга дає уявлення про рішучість, стійкість і досвід, які жінки привносять у боротьбу з фінансовими злочинами, надаючи глибоке натхнення, поради та приклад для жінок-лідерів. Вона доповнює програму мультикультурного менторства та зусилля, спрямовані на зміцнення спільноти FATF та Глобальної мережі для всіх.

ПРІОРИТЕТИ МАЙБУТНЬОГО ГОЛОВУВАННЯ МЕКСИКИ НА 2024-2026 РОКИ

Новий Президент, Еліза де Анда Мадрасо, представила членам Групи пріоритети мексиканського головування. Мексика головуватиме у FATF з 1 липня 2024 року по 30 червня 2026 року.

Головування Мексики окреслило п'ять ключових пріоритетів:

- Просування фінансової інклюзії шляхом сприяння ризик-орієнтованому впровадженню Стандартів відповідно до принципу пропорційності;
- Забезпечення успішного початку нового раунду оцінок;
- Зміцнення згуртованості Глобальної мережі шляхом сприяння прозорості, інклюзивності та єдності, а також підтримки пропозицій щодо посилення співпраці та взаємодії між FATF та FSRB;
- Підтримка ефективного впровадження переглянутих стандартів FATF з акцентом на поверненні активів, бенефіціарній власності та віртуальних активах; та
- Продовження зусиль для боротьби з фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.